

Datum van inontvangstneming : 10/04/2015

Zaak C-98/15

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

27 februari 2015

Verwijzende rechter:

Juzgado de lo Social n° 33 de Barcelona (Spanje)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

6 februari 2015

Verzoekende partij:

María Begoña Espadas Recio

Verwerende partij:

Servicio Público de Empleo Estatal (SPEE)

BESCHIKKING

Barcelona, 6 februari 2015

[OMISSIS]

I.- PROCESVERLOOP

1.- Op 11 januari 2014 is bij deze rechtbank door verzoekster beroep ingesteld tegen de SERVICIO PÚBLICO DE EMPLEO ESTATAL (Overheidsdienst voor arbeidsbemiddeling; hierna: „SPEE”) [inzake werkloosheidsuitkeringen].

[OMISSIS]

[OMISSIS] **[Or. 2]** [niet relevante procedurele kwesties]

II.- FEITEN VAN HET GEDING

1.- Verzoekster is als schoonmaakster voor een aaneengesloten periode sinds 23 december 1999 werkzaam geweest voor een aantal elkaar opvolgende schoonmaakbedrijven die haar arbeidscontract hebben overgenomen, met een

werkdag van 2,5 uur op maandag, woensdag en donderdag, en een werkdag van 4 uur op de eerste vrijdag van iedere maand.

2.- Dit arbeidsverleden blijkt uit het vonnis van de Juzgado de lo Social n° 1 de Granollers van 29 juli 2013, [waarin zijn gespecificeerd] de ondernemingen, [de] duur van de dienstbetrekking en [de] arbeidsduur. Bij dit vonnis is de vordering van verzoekster toegewezen en is wegens het onbetaald blijven van de lonen door de laatste werkgever het dienstverband per 29 juli 2013 beëindigd [OMISSIS].

3.- Op het verzoek van verzoekster om een werkloosheidsuitkering heeft de SPEE haar bij besluit van 30 september 2013 aanvankelijk een uitkering toegekend voor de periode van 120 dagen, van 10 september 2013 tot 9 januari 2014, met een basisbedrag van 6,10 EUR per dag. Als grondslag werden 452 premiedagen berekend en als percentage voor de „gedeeltelijke werkloosheid” 15 % [OMISSIS].

4.- Verzoekster was het met dat besluit niet eens en heeft daartegen bezwaar gemaakt op grond dat zij recht zou hebben op een uitkering van 720 dagen [OMISSIS]. Het basisbedrag heeft zij niet ter discussie gesteld.

5.- De SPEE is bij besluit van 9 december 2013 aan dat bezwaar gedeeltelijk tegemoetgekomen door verzoekster een uitkering van 420 dagen toe te kennen, omdat op grond van de [in het eerdergenoemde vonnis van de Juzgado de lo Social n° 1 de Granollers] vastgestelde arbeidsduur „*de duur van de werkloosheidsuitkering afhankelijk is van het aantal premiedagen in de zes jaar voorafgaand aan de wettelijke situatie van werkloosheid, waarbij de dagen in het geval van deeltijdarbeid aldus worden berekend [dat iedere werkdag als een premiedag telt], zodat [verzoekster] in de zes jaar die aan de wettelijke situatie van werkloosheid voorafgaan 1 387 dagen heeft opgebouwd*”, met als grondslag voor dat criterium „*het bepaalde in artikel 210 [van de gecodificeerde tekst van de algemene wet op de sociale zekerheid, goedgekeurd bij koninklijk wetgevend decreet nr. 1/1994 van 20 juni 1994; hierna: „LGSS”], in samenhang met artikel 3, lid 4, van [koninklijk decreet nr. 625/1985 inzake de bescherming bij werkloosheid; hierna: „RD 625/1985”]*”.

6.- Vaststaat dat verzoekster gedurende die laatste zes jaar de volledige premie heeft betaald (met uitzondering van een enkele minimale onderbreking van een paar dagen, die voor de berekening niet van belang is). De bijdrage was een maandelijks, op basis van het per maand ontvangen loon en niet op basis van de gewerkte uren of dagen, een omstandigheid die niet op de formulieren met betrekking tot de premieafdracht is vermeld [OMISSIS] [verwijzing naar de oorsprong van deze informatie].

7.- Voor de vaststelling van de duur van de uitkering (420 dagen) heeft de SPEE alleen de 1 387 gewerkte dagen in aanmerking genomen, en niet de rest van

de premieperiode van zes jaar, op basis waarvan zij recht zou hebben gehad op een uitkering van 720 dagen.

8.- Volgens verklaring van 24 oktober 2014 [OMISSIS], heeft [de SPEE] verzoekster na een ambtshalve herziening een basisbedrag toegekend van 10,91 EUR [OMISSIS]. In het administratieve dossier ontbreekt het besluit waarbij die herziening is vastgesteld, evenals de reden daarvoor en de berekening. Verzoekster is in haar bezwaar en [Or. 3] beroep niet opgekomen tegen het in het oorspronkelijke besluit vastgestelde basisbedrag van 6,10 EUR per dag, dat werd verkregen door de premies en bijdragen die in de 180 dagen voorafgaand aan het intreden van het verzekerde feit zijn betaald te delen [door 180] [OMISSIS].

III.- VOORWERP VAN HET GESCHIL

De vordering van verzoekster betreft de duur van de toegekende werkloosheidsuitkering, nu zij op basis van het feit dat zij gedurende zes achtereenvolgende jaren heeft gewerkt en voor 30 of 31 dagen per maand premie heeft betaald (voor een totaal van 2 160 dagen) recht meent te hebben op een uitkering van 720 dagen in plaats van de toegekende 420 dagen. Indien de grondslag van de aanvankelijk toegekende uitkering – zoals de regeling voorziet, zonder onderscheid te maken met betrekking tot het deeltijdcontract – werd verkregen door de maandelijkse premiegrondslag te delen door het aantal dagen waarover premie is afgedragen (het aantal kalenderdagen per maand), moeten voor de wachttijd alle premiedagen – en niet alleen de gewerkte dagen – worden meegerekend. Gebeurt dat niet, dan resulteert dit niet alleen in een dubbele sanctie die onlogisch is en in strijd met het evenredigheidsbeginsel, maar ook in een (in)directe discriminatie op grond van geslacht, zoals reeds is vastgesteld in het arrest van het Hof van Justitie [van 22 november 2012, Elbal Moreno, C-385/11] en in de uitspraak van het Tribunal Constitucional van 14 maart 2013 inzake de regels voor de wachttijd bij ouderdomspensioenen of uitkeringen bij blijvende arbeidsongeschiktheid, geregeld in de zevende aanvullende bepaling van de LGSS [hierna: „zevende aanvullende bepaling”], aangezien het bij deeltijdwerkers hoofdzakelijk om vrouwen gaat.

Volgens de SPEE heeft verzoekster uitsluitend recht op een uitkering van 420 dagen, [uitgaande van de dagen waarvoor premie is afgedragen, te weten de dagen waarop daadwerkelijk arbeid is verricht, ook al was dat in deeltijd]. [OMISSIS] [invoeging van de tekst van het reeds genoemde besluit van de SPEE van 9 december 2013]

IV.- MOTIVERING VAN HET VERZOEK OM EEN PREJUDICIËLE VERWIJZING

1.- Gezien het voorgaande bestaan bij deze rechtbank [OMISSIS] twijfels over de vraag of de door de SPEE toegepaste regeling – artikel 3, lid 4, RD 625/1984 – [resulteert in] de in door verzoekster gestelde dubbele sanctie. Zoals verzoekster

betoogt en de SPEE tijdens de terechtzitting lijkt te erkennen, zou het volstrekt onlogisch zijn dat verzoekster, indien de deeltijdarbeid „horizontaal” was opgebouwd – 1,75 uur per dag gedurende vijf dagen per week, met een totaal van 8,5 uur per week – wel recht zou hebben op de maximale uitkeringsperiode van 720 dagen, terwijl de uitkeringsperiode zich door de „verticale” aard van die deeltijdarbeid (slechts 3 dagen per week) tot 420 dagen beperkt (in een verhouding van 3/5 met betrekking tot de gewerkte dagen), ondanks dat de geleverde bijdrage (de door de werkgever en de werknemer betaalde premies), nu deze uitsluitend is bepaald aan de hand van de maandelijkse grondslag, precies dezelfde is. **[Or. 4]**

2.- Een soortgelijke vraag was aan de orde in [het arrest van het Hof van Justitie van 10 juni 2010, Bruno e.a., C-395/08], zij het met betrekking tot ouderdomspensioenen in het Italiaanse socialezekerheidsstelsel. [In dit arrest is uitgemaakt] dat clause 4 van de raamovereenkomst inzake deeltijdarbeid, gehecht aan [richtlijn 97/81/EG van de Raad van 15 december 1997 betreffende de door de Unice, het CEEP en het EVV gesloten raamovereenkomst inzake deeltijdarbeid; hierna: „raamovereenkomst”], aldus moet worden uitgelegd dat deze zich verzet tegen een nationale regeling die de niet-gewerkte tijdvakken van werknemers in verticale cyclische deeltijdarbeid niet meetelt voor de berekening van de pensioendiensttijd, tenzij deze verschillende behandeling is gerechtvaardigd om objectieve redenen.

3.- Maar ook voor het geval dat deze richtlijn niet op de werkloosheidsuitkering van toepassing zou worden geacht, is in artikel 4, lid 1, van [richtlijn 79/7/EEG van de Raad van 19 december 1978 betreffende de geleidelijke tenuitvoerlegging van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen op het gebied van de sociale zekerheid] bepaald: „*[H]et beginsel van gelijke behandeling houdt in dat iedere vorm van discriminatie op grond van geslacht, hetzij direct, hetzij indirect door verwijzing naar met name echtelijke staat of gezinssituatie, is uitgesloten in het bijzonder met betrekking tot: de werkingssfeer van de regelingen alsmede de voorwaarden inzake toelating tot de regelingen; de verplichting tot premiebetaling en de premieberekening; de berekening van de prestaties, waaronder begrepen verhogingen verschuldigd uit hoofde van de echtgenoot en voor ten laste komende personen, alsmede de voorwaarden inzake duur en behoud van het recht op de prestaties*”.

4.- In het voorliggende geval is de rechtbank – in navolging van de conclusie van verzoekster – van mening dat de ongunstigere behandeling bij de uitkering (in de zin dat deze van beperktere duur is) door de nationale regeling (artikel 3, lid 4, RD 625/1984), in het geval van „verticale” deeltijdcontracten (waarbij het werk zich tot een deel van de dagen van de week beperkt) ten opzichte van „horizontale” deeltijdcontracten (waarbij de arbeidstijd gelijkelijk over de vijf werkdagen van de week is verdeeld), een indirecte discriminatie op grond van geslacht oplevert, daar het normatieve criterium – los van het feit dat het tegen het beginsel van contributieve evenredigheid indruist – negatieve gevolgen heeft voor

het collectief van vrouwelijke werknemers, dat – in een onveranderlijk percentage van 70-80 % volgens de jaarlijkse statistieken en de ook nu nog sociaal heersende rolverdeling – overwegend in deeltijdverband arbeid verricht.

5.- [De verwijzende rechter] realiseert zich dat het in het kader van een procedure krachtens artikel 267 VWEU niet aan het Hof van Justitie – maar aan de nationale rechter – staat zich over de verenigbaarheid van de regel van nationaal recht met het Unierecht uit te spreken. Het Hof is echter wel bevoegd om de nationale rechter alle gegevens over de uitlegging van het Unierecht te verschaffen, die die rechter in staat stellen te beoordelen of nationale bepalingen verenigbaar zijn met het Unierecht. [OMISSIS]

6.- Zoals het Hof in herinnering heeft gebracht in zijn recente arrest van 15 januari 2014, [Association de médiation sociale, C-176/12] (punt 38), is het in beginsel zo „*dat een nationale rechter die uitspraak moet doen in een geding tussen uitsluitend particulieren, bij de toepassing van de ter uitvoering van de verplichtingen van de richtlijn vastgestelde nationale bepalingen het gehele nationale recht in beschouwing moet nemen [Or. 5] en dit zoveel mogelijk in het licht van de bewoordingen en van de doelstelling van deze richtlijn moet uitleggen om tot een oplossing te komen die in overeenstemming is met het daarmee beoogde doel [OMISSIS].*”

7.- In dat [arrest in de zaak Association de médiation sociale] heeft het Hof echter ook „gepreciseerd dat voor dit beginsel van conforme uitlegging van het nationale recht bepaalde beperkingen gelden. Aldus wordt de verplichting van de nationale rechter om bij de uitlegging en de toepassing van de relevante bepalingen van zijn nationale recht te verwijzen naar de inhoud van een richtlijn begrensd door de algemene rechtsbeginselen en kan zij niet dienen als grondslag voor een uitlegging contra legem van het nationale recht [OMISSIS]”. Dit lijkt – voor de nationale rechter – een mogelijke beperking mee te brengen bij de toepassing van het „beginsel van voorrang”, zodat een grotere noodzaak bestaat – zoals in het voorliggende geval – om een verzoek om een prejudiciële beslissing voor te leggen in situaties waarin sprake kan zijn van een onjuiste omzetting van regels van het Unierecht.

8.- Deze prejudiciële verwijzing is voorts noodzakelijk omdat de tot dusver door de nationale rechter in eerste aanleg gewezen vonnissen waarbij is getracht door toepassing van de Unierechtelijke regeling boven de interne regeling (artikel 3, lid 4, van RD 625/1984) deze ongunstigere behandeling van „verticale” deeltijdcontracten wat de werkloosheidsuitkering betreft te corrigeren, alle zijn vernietigd door de Tribunales Superiores de Justicia of het Tribunal Supremo, zodat een verduidelijking nodig is van de uitlegging van de betrokken bepalingen van Unierecht die – in voorkomend geval – steun bieden voor het buiten toepassing laten van het nationale recht.

V.- TOEPASSELIJK UNIERECHT EN -RECHTSPRAAK

1.- [Raamovereenkomst]

- Clausule 1: „Het doel van deze raamovereenkomst is: a) de opheffing van discriminatie van deeltijdwerkers te verzekeren en de kwaliteit van deeltijdarbeid te verbeteren”.

- Clausule 4: „Het beginsel van gelijke behandeling: 1. Met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden worden deeltijdwerkers niet minder gunstig behandeld dan vergelijkbare voltijdwerkers louter op grond van het feit dat zij in deeltijd werkzaam zijn, tenzij het verschil in behandeling om objectieve redenen gerechtvaardigd is.”

- Clausule 5: „[...] moeten de lidstaten, na raadpleging van de sociale partners overeenkomstig de nationale wetgeving of gebruiken, de belemmeringen van juridische of administratieve aard waardoor de mogelijkheden voor deeltijdarbeid kunnen worden beperkt, opsporen, onderzoeken en in voorkomend geval verwijderen;” **[Or. 6]**

2.- Arrest Bruno e.a., reeds aangehaald

Dictum: „Clausule 4 van de [raamovereenkomst] [OMISSIS] moet, wat ouderdomspensioenen betreft, aldus worden uitgelegd dat zij zich verzet tegen een nationale regeling die de niet-gewerkte tijdvakken van werknemers in verticale cyclische deeltijdarbeid niet meetelt voor de berekening van de pensioendiensttijd, tenzij deze verschillende behandeling is gerechtvaardigd om objectieve redenen.”

3.- Richtlijn 79/7

- Artikel 4, lid 1: „Het beginsel van gelijke behandeling houdt in dat iedere vorm van discriminatie op grond van geslacht, hetzij direct, hetzij indirect door verwijzing naar met name echtelijke staat of gezinssituatie, is uitgesloten in het bijzonder met betrekking tot: de werkingssfeer van de regelingen alsmede de voorwaarden inzake toelating tot de regelingen; – de verplichting tot premiebetaling en de premieberekening, – de berekening van de prestaties, waaronder begrepen verhogingen verschuldigd uit hoofde van de echtgenoot en voor ten laste komende personen, alsmede de voorwaarden inzake duur en behoud van het recht op prestaties”.

4.- Arrest Elbal Moreno, reeds aangehaald

Dictum: „Artikel 4 van [richtlijn 79/7] moet aldus worden uitgelegd dat het zich in omstandigheden als die in het hoofdgeding verzet tegen een regeling van een lidstaat die van deeltijdwerkers, in overgrote meerderheid vrouwen, een proportioneel langere periode van premiebetaling verlangt dan van voltijdwerkers om eventueel in aanmerking te komen voor een premiegebonden ouderdomspensioen waarvan het bedrag naar rato van het deeltijdpercentage is verlaagd.”

VI.- TOEPASSELIJK NATIONAAL RECHT EN RECHTSPRAAK

1.- Het Spaanse socialezekerheidsstelsel vindt zijn constitutionele grondslag in artikel 41 van de Spaanse grondwet [hierna: „CE”], waarin is bepaald: „*De overheid onderhoudt een wettelijk socialezekerheidsstelsel voor alle burgers dat voldoende sociale bijstand en uitkeringen garandeert in situaties van behoefte, in het bijzonder in het geval van werkloosheid. Aanvullende bijstand en uitkeringen zijn onverplicht.*”

2.- Het socialezekerheidsstelsel is hoofdzakelijk geregeld in [de LGSS] [Or. 7] en biedt [twee vormen van bescherming: premiegebonden (voor prestaties waarvan de toekenning en hoogte afhankelijk zijn van de periode gedurende welke premie is betaald en die met name worden gefinancierd uit de premies en bijdragen die verplicht zijn afgedragen – in het algemeen door werknemer en werkgever), en niet-premiegebonden (met betrekking tot prestaties die worden toegekend aan personen zonder inkomsten of met zeer beperkte inkomsten, los van een premie- of bijdragebetaling aan de sociale zekerheid en die met name worden gefinancierd uit bijdragen van de staat aan de socialezekerheidsbegroting)].

[OMISSIS]

[OMISSIS] [verwijzingen naar de financiering van de twee in het vorige punt beknopt omschreven niveaus].

4.- De bescherming bij werkloosheid is in het Spaanse socialezekerheidsstelsel geregeld in titel III van de [LGSS] [OMISSIS]. Artikel 204 daarvan [OMISSIS] onderscheidt twee „niveaus van bescherming”: premiegebonden en niet-premiegebonden [OMISSIS]. De uitkering waar het in deze procedure om gaat is een premiegebonden prestatie, dat wil zeggen dat zij voornamelijk is gefinancierd uit de premies en bijdragen die zijn betaald door verzoekster en door de ondernemingen waarvoor zij heeft gewerkt.

Artikel 204. Niveaus van bescherming

1. De bescherming bij werkloosheid bestaat uit een op premie- of bijdragebetaling berustende component en een bijstandsc component, beide met een publiek en dwingend karakter.

2. De op premie- of bijdragebetaling berustende component beoogt een uitkering te verstrekken ter vervanging van gederfd loon als gevolg van het verlies van een vorige betrekking of van arbeidstijdverkorting.

3. De bijstandsc component, die op de vorige component een aanvulling vormt, waarborgt de bescherming van werkloze werknemers die onder een van de in artikel 215 genoemde categorieën vallen. [Or. 8]

Artikel 207. Voorwaarden voor het recht op (premiegebonden) uitkeringen

[OMISSIS] [voorwaarde die in deze zaak niet ter discussie staat]

b) Men moet het minimumaantal tijdvakken van premiebetaling als bedoeld in artikel 210, lid 1, van deze wet hebben vervuld in de zes jaar voorafgaand aan de wettelijke situatie van werkloosheid of het tijdstip waarop men niet langer verplicht verzekerd was.

Artikel 210. Duur van de werkloosheidsuitkering

1. De duur van de werkloosheidsuitkering is afhankelijk van de tijdvakken van arbeid waarvoor premies zijn betaald in de zes jaar voorafgaand aan de wettelijke situatie van werkloosheid of het tijdstip waarop men niet langer verplicht verzekerd was, volgens onderstaande schaal:

Periode van premiebetaling (in dagen) Uitkeringsperiode (in dagen)

Van 360 tot 539	120
Van 540 tot 719	180
Van 720 tot 899	240
Van 900 tot 1 079	300
Van 1 080 tot 1 259	360
Van 1 260 tot 1 439	420
Van 1 440 tot 1 619	480
Van 1 620 tot 1 799	540
Van 1 800 tot 1 979	600
Van 1 980 tot 2 159	660
Van 2 160	720

5.- In de zevende aanvullende bepaling van de LGSS, betreffende de „regels die van toepassing zijn op deeltijdwerkers”, is – in regel 4 van lid 1 – bepaald: „[d]e vaststelling van de perioden van premiebetaling en berekening van de grondslag van de werkloosheidsuitkeringen dient te geschieden conform de in de toepasselijke bijzondere regeling vastgestelde uitvoeringsbepalingen.”

Deze uitvoeringsbepalingen zijn vervat in RD 625/1985, in artikel 3 waarvan de duur van de uitkering is geregeld, in algemene zin (voltijdse activiteit) in lid 1, en [in het bijzonder met betrekking tot] contracten voor deeltijdarbeid in lid 4 [OMISSIS]:

Artikel 3. Duur van de uitkering:

1.- De duur van de uitkering bij werkloosheid is afhankelijk van de tijdvakken van arbeid waarvoor premies zijn betaald in de vier jaar voorafgaand aan de wettelijke situatie van werkloosheid of het tijdstip waarop men niet langer verplicht verzekerd was.

[...]

4.- Wanneer de toegerekende premies betrekking hebben op deeltijdarbeid of werkelijk verrichte arbeid in het geval van arbeidstijdverkorting, telt iedere gewerkte dag als premiedag, ongeacht de duur van de arbeidstijd.

Deze verwijzing naar de uitvoeringsbepalingen [in regel 4 van lid 1 van de zevende aanvullende bepaling van de LGSS naar RD 625/1985] [Or. 9] is in tegenstelling tot regel 2 (betreffende invaliditeits- en pensioenuitkeringen) in STC 61/2013 niet nietig verklaard, noch gewijzigd door het latere Real Decreto Ley 16/13, waarbij een door het eerdergenoemde arrest Elbal Moreno ingegeven hervorming van de regelgeving heeft plaatsgevonden [OMISSIS].

6.- In uitspraak STC 61/2013 van het Tribunal Constitucional (BOE, 10 april 2013) is in het licht van voornoemd arrest Elbal Moreno regel 2 van lid 1 van de zevende aanvullende bepaling van de LGSS, betreffende de „regels die van toepassing zijn op deeltijdwerkers”, ongrondwettelijk en nietig verklaard ten aanzien van pensioen- en invaliditeitsuitkeringen, op grond dat – zoals maanden eerder in het genoemde arrest Elbal Moreno was gesteld – „voor het verschil in behandeling ten aanzien van de berekening van de wachttijden voor deeltijdwerkers ten opzichte van voltijdwerkers een redelijke rechtvaardiging ontbreekt die voor de noodzakelijke evenredigheid tussen de vastgestelde maatregel, het resultaat van de maatregel en het daarmee beoogde doel zorgt. Dit Tribunal moet derhalve [OMISSIS] vaststellen dat de litigieuze regeling in strijd is met artikel 14 CE, op grond dat zij het recht op een gelijke behandeling schendt en bovendien, gelet op het feit dat zij voornamelijk arbeid door vrouwen betreft, tot indirecte discriminatie op grond van geslacht leidt”.

Omdat dit niet het voorwerp was van de zaak die tot voornoemde beslissing heeft geleid [nu het in die uitspraak om pensioenuitkeringen ging], heeft die nietigverklaring geen gevolgen gehad voor [de werkloosheidsuitkering of de verwijzing naar RD 625/1985 in] regel 4 van lid 1 van de zevende aanvullende bepaling van de LGSS, die hier ter discussie staat [OMISSIS].

7.- Wat de hoogte (basisbedrag) van de werkloosheidsuitkering betreft, die door verzoekster niet is aangevochten, bepaalt artikel 211, lid 1, LGSS:

Artikel 211. Hoogte van de werkloosheidsuitkering

1. Het basisbedrag van de werkloosheidsuitkering is het gemiddelde van de premiegrondslag voor die eventualiteit gedurende de laatste 180 dagen van de periode als bedoeld in lid 1 van het vorige artikel.

Geen van deze artikelen schrijft voor de berekening van de hoogte van de werkloosheidsuitkering een bijzondere of afwijkende regeling voor in het geval van deeltijdcontracten, zodat de algemene regel van toepassing is, namelijk die welke is gebruikt [voor de berekening] van het basisbedrag dat in het

aanvankelijke besluit van de SPEE aan verzoekster is toegekend en door deze laatste is aanvaard.

8.- De werkloosheidsbijdrage voor deeltijdcontracten is geregeld in artikel 65 van het Reglamento general de cotización y liquidación RD 2064/1995 (algemene regeling betreffende de bijdragen en de voldoening), op dezelfde wijze als voor voltijdcontracten (artikel 23), met toepassing, logischerwijs, van het evenredigheidsbeginsel („pro rata temporis-beginsel”): „*[de premiegrondslag] wordt vastgesteld in overeenstemming met het bepaalde in artikel 23 van deze regeling, over de uit hoofde van de gewerkte uren ontvangen beloning*”, met de precisering dat „*als werkelijk gewerkte uren tellen de uren met betrekking tot de rusttijd die met werk worden gelijkgesteld, te weten die van de wekelijkse rusttijd en feestdagen*”. [Or. 10]

Artikel 23: 1. De bijdragegrondslag voor alle risico's en situaties die onder de algemene regeling van de sociale zekerheid vallen, met inbegrip van bijdragen die samen met die premies worden ingehouden, bestaat uit de totale vergoeding, ongeacht de vorm of de benaming ervan, waarop de werknemer iedere maand recht heeft, of uit de vergoeding die hij iedere maand werkelijk ontvangt indien deze hoger is, voor werk dat hij als loontrekkende verricht.

9.- In de nationale rechtspraak wordt voor zover bekend zonder uitzondering de kortere duur van de op premie- of bijdragebetaling berustende prestatie in het geval van „verticale” deeltijdcontracten aanvaard als zijnde correct [zoals blijkt uit de beslissingen van het Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, nr. 6831/2013, het Tribunal Superior de Justicia de Madrid, nr. 476/14, het Tribunal Supremo van 16 maart 2007 en 13 februari 2007, volgens welke de grond voor de ontvangst van een werkloosheidsuitkering is gelegen in het verlies van de betrekking, zodat voor de duur ervan enkel rekening behoeft te worden gehouden met de tijd gedurende welke daadwerkelijk arbeid is verricht, ook al is voor het gehele jaar een werkloosheidsbijdrage betaald].

[OMISSIS]

[OMISSIS] [verwijzingen naar de nationale rechtspraak die in het vorige punt beknopt is weergegeven]

VII.- PREJUDICIËLE VRAGEN AAN HET HOF

1.- Prejudiciële vragen

1.- Moet de rechtspraak van het Hof in het arrest van 10 juni 2010, Bruno e.a., C-395/08, aldus worden uitgelegd, dat clause 4 van de raamovereenkomst inzake deeltijdarbeid, gehecht aan richtlijn 97/81/EG betreffende de raamovereenkomst inzake deeltijdarbeid, van toepassing is op een op premie- of bijdragebetaling berustende werkloosheidsuitkering als die van artikel 210 van de Spaanse Ley General de Seguridad Social (algemene wet op de sociale zekerheid),

die uitsluitend wordt gefinancierd uit de premies en bijdragen die worden betaald door de werknemer en de ondernemingen waarmee deze een dienstverband heeft gehad, op basis van de tijdvakken van arbeid waarvoor premies zijn betaald in de zes jaar voorafgaand aan de wettelijke situatie van werkloosheid?

2.- Indien het antwoord op de vorige vraag bevestigend luidt, moet volgens de rechtspraak van het reeds aangehaalde arrest Bruno e.a. clause 4 van de raamovereenkomst aldus worden uitgelegd, dat deze zich verzet tegen een nationale regeling die, zoals het geval is bij artikel 3, lid 4, van Real Decreto 625/1985 van 2 april 1985 (uitvoeringsbepalingen inzake werkloosheidsuitkeringen), waarnaar in regel 4 van lid 1 van de zevende aanvullende bepaling van de Ley General de [Or. 11] Seguridad Social wordt verwezen, in het geval van „verticale” deeltijdarbeid (arbeid gedurende slechts drie dagen per week) bij de berekening van de duur van de werkloosheidsuitkering geen rekening houdt met de niet-gewerkte dagen, ondanks dat daarvoor premie is betaald, met de daaruit resulterende verlaging van de duur van de toegekende uitkering?

3.- Moet het verbod van directe of indirecte discriminatie op grond van geslacht van artikel 4 van richtlijn 79/7 [aldus worden uitgelegd], dat dit een verbod inhoudt van of zich verzet tegen een nationale regeling die, zoals het geval is bij artikel 3, lid 4, van [Real Decreto 625/1985], in het geval van „verticale” deeltijdarbeid (arbeid gedurende slechts drie dagen per week) bij de berekening van de premiedagen geen rekening houdt met de niet-gewerkte dagen, met de daaruit resulterende verlaging van de duur van de werkloosheidsuitkering?

2.- Standpunt van de verwijzende rechter met betrekking tot de drie vragen

Onderwerp van de vragen: de gestelde ongelijke behandeling

1.- Voor een goed begrip van de voorgelegde vragen moet eerst de ongunstige behandeling worden toegelicht die de aanleiding voor de vragen vormt: in het geval van „verticale” deeltijdcontracten, waarbij de effectieve arbeidstijd zich beperkt tot minder dagen per week dan normaal het geval is (in casu 3 dagen ten opzichte van de 5 gebruikelijke), ondanks dat de werknemer (en zijn werkgever) over de volledige maand (dus voor 30 of 31 dagen per maand) een werkloosheidsbijdrage betaalt, en dit doet op basis van zijn (uit het deeltijdpercentage voortvloeiende) lagere loon, tellen als gevolg van de nationale regeling [OMISSIS] bij de vaststelling van de duur van de werkloosheidsuitkering van die werknemer niet alle premiedagen mee, maar slechts (ongeveer) 3/5 deel.

Op basis daarvan is aan verzoekster, die aantoonbaar voor de volle laatste zes jaar premie heeft betaald en die dus – logischerwijs – recht zou hebben op de maximale periode van 720 dagen, slechts een uitkering toegekend van 420 dagen (3/5 deel van die maximale duur).

2.- Daarmee is sprake, zoals in [het arrest Bruno e.a., reeds aangehaald] is vastgesteld, van een dubbele toepassing van het „pro rata temporis-beginsel”, die „verticale” deeltijdcontracten penaliseert. De kortere arbeidstijd is al naar rato verdisconteerd in de lagere beloning en daarmee in de lagere premie die – uiteindelijk – tot een daarmee evenredig lager bedrag aan werkloosheidsuitkering leidt. Indien echter het „pro rata temporis-beginsel” ook nog eens wordt toegepast [OMISSIS] om de duur van de uitkering te beperken, door enkel de gewerkte dagen in de berekening te betrekken, vindt dit beginsel dubbel toepassing, wat tot een onevenredige en bijgevolg apert onrechtvaardige uitkomst leidt.

Dit blijkt uit de – door de SPEE niet bestreden – stelling van verzoekster [OMISSIS], dat verzoekster, indien zij hetzelfde aantal uren zou werken (8,5 uren per week: 3 dagen x 2,5 uur, plus één dag per maand van 4 uur) maar verdeeld over de gebruikelijke 5 werkdagen per week, een uitkering zou hebben ontvangen [Or. 12] voor de maximale periode van 720 dagen, hoewel de contributieve inspanning en de premies en bijdragen die door verzoekster en haar opeenvolgende werkgevers zijn betaald exact dezelfde zouden zijn geweest: maandelijkse premiebetaling (30/31 dagen) op basis van hetzelfde ontvangen loon.

3.- Zoals gezegd is deze afwijkende en ongunstige juridische behandeling [ten aanzien van de werkloosheidsuitkering niet gecorrigeerd in de eerdergenoemde beslissing STC 61/2013 en bekrachtigd in de eerdergenoemde nationale rechterlijke uitspraken.] [OMISSIS]

[OMISSIS] [verwijzing naar de eerdergenoemde uitspraken van nationale rechters]

1.- Eerste vraag: toepassing van richtlijn 97/81

1.- Gezien de ongunstige behandeling die aan de drie vragen ten grondslag ligt, richten de eerste twee vragen zich in de basis op het [arrest Bruno e.a., reeds aangehaald], waarin het ging om een deel van het cabinepersoneel van de luchtvaartmaatschappij Alitalia, dat in „verticale cyclische deeltijdarbeid” werkte. In dat arrest werd geconcludeerd [dat de raamovereenkomst] van toepassing is op alle „pensioenen die worden bepaald door een arbeidsverhouding”, en wel – en met name dit is van belang – ten aanzien van een pensioenuitkering van het [Or. 13] Italiaanse socialezekerheidsstelsel, wat doet vermoeden dat de raamovereenkomst naar analogie ook van toepassing is op een Spaanse premiegebonden socialezekerheidsuitkering als de werkloosheidsuitkering, die uitsluitend wordt bepaald door de eerdere arbeidsverhouding en wordt gefinancierd uit de bijdragen (premies) van de werknemer en zijn werkgever.

2.- Om tot die conclusie te komen, is in het [arrest Bruno e.a., reeds aangehaald] in de punten 41 en 42 het „pensioen dat wordt bepaald door een arbeidsverhouding” onder het begrip „arbeidsvoorwaarde” gebracht als volgt:

41.- *Voor pensioenen geldt overeenkomstig vaste rechtspraak van het Hof in verband met artikel 119 EG, en sinds 1 mei 1999 in verband met artikel 141 EG, die betrekking hebben op het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen inzake beloning, dat het begrip „beloning” in de zin van artikel 141, lid 2, EG de pensioenen omvat die worden bepaald door de arbeidsverhouding die de werknemer verbindt met zijn werkgever, maar niet die welke worden verleend krachtens een wettelijke regeling die wordt gefinancierd door werknemers, werkgevers en eventueel door de overheid, wier bijdragen niet zozeer worden bepaald door de arbeidsverhouding als wel door overwegingen van sociaal beleid [OMISSIS].*

42.- *Gelet op deze rechtspraak is het begrip „arbeidsvoorwaarden” in de zin van clause 4, punt 1, van de raamovereenkomst van toepassing op de pensioenen die worden bepaald door een arbeidsverhouding tussen een werknemer en een werkgever, maar niet op de wettelijke socialezekerheidspensioenen, die niet zozeer worden bepaald door een arbeidsverhouding als wel door overwegingen van sociaal beleid [OMISSIS]*

3.- Weliswaar heeft het Hof in het [arrest Elbal Moreno, reeds aangehaald] in antwoord op de door deze Juzgado gestelde vraag een tegengestelde conclusie getrokken ten aanzien van het Spaanse ouderdomspensioen en dit van de werkings sfeer van de raamovereenkomst uitgesloten, maar dit was nu juist omdat het Hof tot de overtuiging was gekomen dat: *„Een pensioen als dat in het hoofdgeding, dat, zoals de Spaanse regering opmerkt, het meest algemene van de in het Spaanse recht geregelde pensioenen is, is een pensioen dat niet zozeer wordt bepaald door een arbeidsverhouding tussen een werknemer en een werkgever als wel door overwegingen van sociaal beleid in de zin van de in de punten 20 en 21 van het onderhavige arrest aangehaalde rechtspraak, zodat artikel 157 VWEU en [clause] 4 van de raamovereenkomst daar niet op van toepassing zijn.”*

4.- Wat de thans aan de orde zijnde werkloosheidsuitkering betreft, moet de conclusie echter een andere zijn, omdat zij wél hoofzakelijk wordt bepaald „door een arbeidsverhouding tussen een werknemer en een werkgever” en slechts in mindere mate „door overwegingen van sociaal beleid”, waaraan via de bijstandsc component vorm is gegeven (een uitkering „die niet op premie- of bijdragebetaling berust” of „subsidie” wegens werkloosheid). Dat het in de grond om een „beroepsmatig” en niet om een „sociaal” karakter gaat komt in de hierboven weergegeven nationale regeling tot uitdrukking, waarin [Or. 14] de „uitkering” wegens werkloosheid onder het „premiegebonden” niveau valt (artikel 204 LGSS), wordt verlangd dat voordien gedurende een bepaalde periode is gewerkt en premie is betaald (artikel 207 LGSS), [en in het kader waarvan] de premies van werknemers en werkgevers [OMISSIS] de voornaamste en enige bron van financiering vormen (in tegenstelling tot de bijstandsc component, die door de staat wordt gefinancierd). Op grond hiervan wordt de duur van de uitkering rechtstreeks bepaald door de gewerkte en verzekerde duur, in een

verhouding van 3 tot 1: hoe langer de gewerkte en verzekerde periode, hoe langer de duur van de uitkering (artikel 210 LGSS).

5.- De „premiegebonden” werkloosheidsuitkering is dus (anders dan de bijstandsuitkering) afhankelijk van een eerdere „arbeidsverhouding” (algemeen criterium), betreft een specifieke categorie van werknemers (zij die zich in een wettelijke situatie van werkloosheid bevinden), houdt rechtstreeks verband met het aantal voltooide dienstjaren en de hoogte ervan wordt berekend op basis van het laatst ontvangen loon. Al die criteria benadrukken het „beroepsmatige” karakter ervan en brengen haar dus als „arbeidsvoorwaarde” onder de werkingssfeer van richtlijn 97/81, waarbij het feit dat zij bij wet is geregeld en door een overheidsinstantie (de SPEE, in dit geval) wordt beheerd in dit verband geen obstakel vormt [arrest Hof van 1 april 2008, Maruko, C-267/06].

2.- Tweede vraag: ongunstige behandeling ten opzichte van voltijdwerkers

1.- Indien het antwoord op de eerste vraag, zoals wordt bepleit, bevestigend luidt, en de premiegebonden werkloosheidsuitkering [OMISSIS] als „arbeidsvoorwaarde” wordt aangemerkt of daartoe wordt gerekend, lijkt duidelijk en onvermijdelijk dat ook de tweede vraag bevestigend moet worden beantwoord, in gelijke termen als [in het arrest Bruno e.a., reeds aangehaald] met betrekking tot het ouderdomspensioen van het cabinepersoneel van de luchtvaartmaatschappij Alitalia in „verticale cyclische deeltijdarbeid” [OMISSIS] [opnieuw aanhaling van het dictum van het hierboven weergegeven arrest]

2.- Op grond van dezelfde redenering als die in voornoemd arrest kan immers worden gesteld dat die clause 4 van de raamovereenkomst zich verzet tegen een nationale regeling – zoals Real Decreto 625/1985, waarnaar regel 4 van lid 1 van de zevende aanvullende bepaling van de LGSS verwijst – die in het geval van „verticale” deeltijdarbeid (arbeid gedurende enkel drie dagen per week) bij de berekening van de duur van de werkloosheidsuitkering geen rekening houdt met de niet-gewerkte dagen, ondanks dat daarvoor premie is betaald, met de daaruit resulterende verlaging van de duur van de toegekende uitkering.

3.- Derde vraag: mogelijk geval van discriminatie op grond van geslacht [Or. 15]

1.- Ook indien de eerste twee vragen ontkennend worden beantwoord, omdat wordt aangenomen dat clause 4 van de raamovereenkomst niet van toepassing is op een werkloosheidsuitkering als de Spaanse (ondanks het reeds toegelichte premiegebonden karakter ervan), is de verwijzende rechter van mening dat de derde vraag – die artikel 4 van richtlijn 79/7 betreft – in elk geval tot een bevestigend antwoord noopt.

[OMISSIS] [herhaling van het artikel]

2.- [OMISSIS] [herhaling van de gevolgen van de dubbele toepassing van het „pro rata temporis-beginsel”]

De verwijzende rechter is van mening – in navolging van de conclusie van verzoekster – dat de ongunstigere behandeling bij de uitkering (in de zin dat deze van beperktere duur is) door de nationale regeling (artikel 3, lid 4, RD 625/1985), in het geval van „verticale” deeltijdcontracten [OMISSIS] ten opzichte van „horizontale” deeltijdcontracten [OMISSIS], een indirecte discriminatie op grond van geslacht oplevert, daar het normatieve criterium – los van het feit dat het tegen het beginsel van contributieve evenredigheid indruist – negatieve gevolgen heeft voor het collectief van vrouwelijke werknemers, dat – in een onveranderlijk percentage van 70-80 % volgens de jaarlijkse statistieken en de ook nu nog sociaal heersende rolverdeling – overwegend in deeltijdverband arbeid verricht.

Om verwarring te voorkomen, moet worden opgemerkt dat absoluut niet wordt geposteed dat het „verticale” deeltijdcontract „vrouwelijker” is dan het „horizontale”. Dat is niet de kwestie, aangezien de statistieken dienaangaande neutraal zijn. Van belang is dat het deeltijdcontract – in het algemeen – een „vrouwelijke” contractvorm is en dus het feit dat een van de varianten daarvan – het verticale deeltijdcontract – aan de gestelde ongunstige behandeling onderhevig is (nu door de berekening van enkel het gewerkte aantal dagen de normale duur van de uitkering wordt beperkt), in strijd kan zijn met artikel 4 van richtlijn 79/7.

[Met betrekking tot de premiegebonden werkloosheidsuitkering in het geval van het „verticale” deeltijdcontract kan hetzelfde worden geconcludeerd als in het dictum van het arrest Elbal Moreno, reeds aangehaald].

[OMISSIS] **[Or. 16]** [OMISSIS] [opnieuw herhaling van het dictum van het arrest]

Beschikking,

op grond van voorgaande achtergrond, feiten en overwegingen:

Ten eerste. Aan het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt een verzoek om een prejudiciële beslissing over de [hierboven gestelde vragen] voorgelegd.

[OMISSIS]

[OMISSIS] **[Or. 17]** [OMISSIS]

[OMISSIS]

[OMISSIS] [niet relevante procedurele overwegingen]